

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України

№ _____

ПОРЯДОК
проведення атестації та присвоєння чи позбавлення кваліфікаційних класів
судового експерта експертам-психологам судовим

1. Цей Порядок визначає процедуру проведення атестації та присвоєння кваліфікації судового експерта і кваліфікаційних класів експертам-психологам судовим та позбавлення кваліфікації судового експерта і кваліфікаційних класів експертів-психологів судових установ, в яких проводяться судово-психіатричні експертизи.

У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про судову експертизу».

2. Атестацію експерта-психолога судового з метою присвоєння (підтвердження) кваліфікації судового експерта та/або кваліфікаційного класу проводить експертно-кваліфікаційна комісія Міністерства охорони здоров'я України (надалі – ЕКК). Атестація здійснюється шляхом проведення співбесіди.

3. Основними завданнями ЕКК є: проведення атестації з метою визначення рівня професійної підготовленості експертів-психологів судових, які мають намір отримати та/або підтвердити кваліфікацію судового експерта; проведення атестації з метою визначення рівня професійної підготовленості експертів-психологів судових, які мають намір отримати кваліфікаційний клас судового експерта.

4. Персональний склад ЕКК затверджується наказом Міністерства охорони здоров'я України. Склад ЕКК формується з голови, заступника голови, секретаря та членів ЕКК. До складу ЕКК входять фахівці та науковці, які мають кваліфікацію експертів-психологів судових та стаж практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років. Серед них має бути фахівець з процесуальних питань судової експертизи.

5. Члени ЕКК беруть участь у роботі комісії на громадських засадах. На час їх роботи у цій комісії за ними зберігається основне місце роботи (посада) і середній заробіток.

6. Формою роботи ЕКК є засідання. Засідання ЕКК проводяться за потреби, але не рідше одного разу на півріччя. Засідання ЕКК проводить її голова, а у разі його відсутності — заступник голови. Засідання ЕКК є правомочним, якщо в ньому беруть участь не менше, ніж дві третини її складу.

7. Атестація осіб, які входять до складу ЕКК, відбувається на загальних підставах. У цьому випадку вони не беруть участі у голосуванні з питань, які стосуються їх атестації.

8. Організаційне забезпечення діяльності ЕКК, підготовка матеріалів для розгляду ЕКК, а також діловодство ЕКК покладаються на секретаря ЕКК.

9. Протоколи засідань ЕКК оформлюються секретарем ЕКК. Протокол підписується головою ЕКК, усіма присутніми членами ЕКК та секретарем ЕКК. Протоколи та документи атестованих підлягають зберіганню відповідно до Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12 квітня 2012 року № 578/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 квітня 2012 року за № 571/20884 (зі змінами).

10. Голова ЕКК: організовує роботу ЕКК, забезпечує скликання та проведення ЕКК, визначає дату, час і місце проведення ЕКК, оголошує порядок денний ЕКК.

11. Особи, які входять до складу ЕКК, зобов'язані: вивчити подані до ЕКК матеріали, брати участь у засіданнях ЕКК, брати участь у прийнятті рішень шляхом голосування.

12. Рішення ЕКК приймається простою більшістю голосів за відсутності судового експерта і одразу йому оголошується. При розбіжності думок члени

ЕКК, які не згодні з прийнятим ЕКК рішенням, мають право підписати протокол з позначкою «З окремою думкою» та оформити письмово свої мотивування, які додаються до протоколу. Рішення ЕКК затверджуються наказом Міністерства охорони здоров'я України.

13. За наслідками атестації ЕКК приймає одне з таких рішень: про присвоєння кваліфікації судового експерта та/або кваліфікаційного класу, про підтвердження раніше присвоєного кваліфікаційного класу, про відмову в присвоєнні (підтвердженні) кваліфікації судового експерта та/або кваліфікаційного класу.

14. Для внесення відповідної інформації до Державного реєстру атестованих судових експертів голова ЕКК направляє до Міністерства юстиції України результати рішення ЕКК про присвоєння і позбавлення кваліфікації судового експерта та кваліфікаційних класів експертів-психологів судових.

15. Кваліфікаційні класи судових експертів експертам-психологам судовим присвоюються залежно від досвіду роботи та рівня професійних знань, посади, стажу за наявності кваліфікації судового експерта згідно з додатком 1 до цього Порядку.

16. Присвоєння експерту-психологу судовому кваліфікаційного класу судового експерта є підставою для встановлення та виплати посадових окладів та надбавок, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 2011 року № 314 «Про умови оплати праці працівників державних спеціалізованих установ судових експертиз» (із змінами).

17. Експертам-психологам судовим, які вперше прийняті на роботу або переведені на вищу посаду, присвоюється найнижчий кваліфікаційний клас судового експерта, передбачений для відповідних посад та стажу роботи.

18. Черговий кваліфікаційний клас судового експерта в межах займаної посади може бути присвоєний експерту-психологу судовому, який успішно відпрацював у раніше присвоєному кваліфікаційному класі не менш, ніж 2 роки. Питання про присвоєння чергового кваліфікаційного класу судового експерта розглядається за поданням керівника закладу, в якому працює психолог – судовий експерт. Особи, яким присвоєний певний кваліфікаційний клас, проходять атестацію на його підтвердження не рідше одного разу на п'ять років.

19. Якщо експерт-психолог судовий перейшов на посаду, яка відповідає нижчому кваліфікаційному класу судового експерта, або залишив роботу, на яку потім повернувся, за ним зберігається присвоєний кваліфікаційний клас.

20. Для присвоєння (підтвердження) кваліфікації судового експерта та/або кваліфікаційного класу особа повинна мати вищу освіту за спеціальністю «Психологія» або «Медична психологія», освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче магістра, знати теоретичні, організаційні і процесуальні питання судової експертизи, методики проведення та методичні положення і практику їх застосування при проведенні судово-психологічної експертизи. Психолог, який має намір отримати кваліфікацію судового експерта, має пройти практичну підготовку з питань проведення судово-психологічної експертизи в установі, в якій проводяться судово-психіатричні експертизи.

21. Експерт-психолог судовий, який має намір отримати (підтвердити) кваліфікацію судового експерта та/або кваліфікаційного класу, повинен надати до ЕКК свою заяву, подання, підписане керівником установи, в якій він працює, копію документа про вищу освіту; для отримання кваліфікації судового експерта надати копію документів, що підтверджують проходження спеціалізації або підвищення кваліфікації зі спеціальності «Судово-психологічна експертиза» в установі, в якій проводяться судово-психіатричні експертизи; відомості про відсутність судимості; копію трудової книжки; копії документа, що посвідчує особу; фотокартку розміром 3 x 4 см; характеристику з місця роботи; згоду на обробку персональних даних у відповідності до Закону України «Про захист персональних даних». Працівник має бути попередньо ознайомлений зі складеною на нього характеристикою. У разі коли він не згоден з відомостями, що відображені в характеристиці, керівник виносить її на обговорення колективу відповідного підрозділу, пропозиції якого разом з характеристикою подаються до ЕКК. Характеристика працівника має містити розгорнуту оцінку професійних знань, компетентності, виконання посадових обов'язків та інформацію про результати діяльності за період після останнього присвоєння кваліфікаційного класу судового експерта.

З урахуванням положень Закону України «Про захист персональних даних» для оцінки рівня практичних навичок експерта-психолога судового, який має намір отримати кваліфікацію судового експерта, до ЕКК подаються проекти не менше сорока п'яти підготовлених ним висновків судово-психологічної експертизи чи психологічних частин висновків комплексної судової психолого-психіатричної експертизи, з них обов'язково: десять висновків стосовно дослідження емоційного стану особи під час вчинення злочину; п'ять висновків щодо впливу психологічних особливостей на поведінку особи в ситуації кримінального правопорушення; п'ять висновків стосовно визначення відповідності рівня психічного розвитку хронологічному віку та рівня педагогічної/мікросоціальної занедбаності у неповнолітніх осіб; п'ять висновків стосовно здатності неповнолітньої особи правильно сприймати обставини, що

мають значення у справі, і давати про них відповідні показання; п'ять висновків стосовно оцінки здатності малолітньої особи надавати свідчення щодо ситуації правопорушення, розуміти значення скоєних щодо неї дій, виходячи з рівня її психічного розвитку; п'ять висновків комплексної судової психолого-психіатричної експертизи стосовно повнолітньої особи, яка через встановлений їй лікарями – судово-психіатричними експертами психічний розлад не могла усвідомлювати свої дії (бездіяльність) або керувати ними під час вчинення суспільно небезпечного діяння; п'ять висновків комплексної судової психолого-психіатричної експертизи стосовно особи, яка під час вчинення злочину через встановлений у неї лікарями – судово-психіатричними експертами психічний розлад не була здатна повною мірою усвідомлювати свої дії (бездіяльність) та (або) керувати ними; п'ять висновків комплексної судової психолого-психіатричної експертизи стосовно особи, щодо якої вирішується здатність укладати правочин в певний період часу (з них три висновки стосовно особи, якій лікарями – судово-психіатричними експертами встановлено психічний розлад).

22. Експерту-психологу судовому, який має намір отримати (підтвердити) кваліфікацію судового експерта та/або кваліфікаційного класу, відмовляється у присвоєнні (підтвердженні) кваліфікації та/або кваліфікаційного класу у разі: визнання його в установленому законодавством порядку недієздатним; наявності судимості; накладання адміністративного стягнення за вчинення корупційного правопорушення; непроходження кваліфікаційної співбесіди.

23. Співбесіда проводиться шляхом проведення опитування з теоретичних, організаційних і процесуальних питань із судово-психологічної експертизи.

24. Під час співбесіди експерт-психолог судовий повинен показати задовільний рівень знань з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи, методик проведення та методичних положень судово-психологічної експертизи. Результат проведення співбесіди оцінюється як «склав» («склала») або «не склав» («не склала»).

25. Експерт-психолог судовий, щодо якого ЕКК прийнято рішення про відмову у присвоєнні (підтвердженні) кваліфікації судового експерта та/або кваліфікаційного класу, може повторно пройти атестацію не раніше ніж через півроку. Рішення ЕКК про відмову у присвоєнні (підтвердженні) кваліфікації судового експерта та/або кваліфікаційного класу, може бути оскаржено в судовому порядку.

26. У разі прийняття ЕКК рішення про присвоєння (підтвердження) кваліфікації судового експерта та/або кваліфікаційного класу особі протягом 10 робочих днів видається свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта або

робиться відмітка у ньому про продовження строку його дії. Зразок та опис свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта (далі – Свідоцтво) наведено у додатку 2 до цього Положення. Свідоцтво реєструється в журналі реєстрації виданих свідоцтв про присвоєння кваліфікації судового експерта за формою згідно з додатком 3 до цього Положення (далі – Журнал). Ведення Журналу покладається на секретаря ЕКК.

27. Строк дії Свідоцтва становить п'ять років та продовжується після підтвердження експертом-психологом судовим кваліфікації на строк п'ять років. У разі звільнення експерта-психолога судового у Свідоцтві робиться відмітка про його анулювання і до Міністерства юстиції України направляється подання про внесення відповідної інформації до Державного реєстру атестованих судових експертів. Якщо строк дії Свідоцтва не продовжений, Свідоцтво вважається недійсним.

28. У разі втрати або пошкодження Свідоцтва видається його дублікат. Для одержання дублікату Свідоцтва до ЕКК подається заява про видачу дублікату, до якої додається опубліковане в друкованому(них) засобах масової інформації оголошення про втрату Свідоцтва, у якому вказуються найменування друкованого засобу масової інформації, засновник друкованого засобу масової інформації, реєстраційний номер, дата видачі втраченого Свідоцтва та констатується факт визнання його недійсним, а у разі пошкодження Свідоцтва додається його оригінал. На дублікаті Свідоцтва у правому верхньому куті проставляється відмітка «Дублікат».

29. Підставою для переоформлення Свідоцтва є зміна прізвища, імені, по-батькові особи. У разі наявності підстави для переоформлення Свідоцтва особа подає до ЕКК заяву про переоформлення свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта разом із Свідоцтвом, що підлягає переоформленню, та відповідними документами або засвідченими у встановленому законодавством порядку їх копіями, що підтверджують зазначені зміни.

30. Дублікат Свідоцтва та переоформлене Свідоцтво видається не пізніше ніж на десятий робочий день з дня надходження заяви щодо видачі дублікату Свідоцтва або переоформлення Свідоцтва.

31. Експерт-психолог судовий позбавляється кваліфікації судового експерта у разі:

визнання судового експерта в установленому законом порядку недієздатним;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду стосовно судового експерта за вчинення злочину;

набрання законної сили рішенням суду про притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення;

встановлення факту надання недостовірних відомостей для отримання кваліфікації судового експерта;

смерті судового експерта.

Рішення щодо позбавлення експерта-психолога судового кваліфікації судового експерта приймається ЕКК.

В.о. директора Медичного департаменту

А. Гаврилюк